

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 18 Απριλίου 2018
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2018/0107 (COD)

8115/18
ADD 2

JAI 324
COPEN 105
CYBER 67
DROIPEN 54
JAIEX 28
ENFOPOL 172
TELECOM 95
DAPIX 107
EJUSTICE 28
MI 271
IA 102
CODEC 578

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	18 Απριλίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2018) 119 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις και Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2018) 119 final.

συνημμ.: SWD(2018) 119 final

Στρασβούργο, 17.4.2018
SWD(2018) 119 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις

και

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τον ορισμό νόμιμων εκπροσώπων με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών

{COM(2018) 225 final} - {SWD(2018) 118 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης	
Εκτίμηση επιπτώσεων πρότασης για τη βελτίωση της διασυννοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία σε ποινικές υποθέσεις	
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης	
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί είναι πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;	
Διάφορες δυσκολίες κατά τη διασυννοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία δεν επιτρέπουν σήμερα την αποτελεσματική έρευνα και δίωξη του εγκλήματος στην ΕΕ. Υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη δικαστική συνεργασία μεταξύ των δημόσιων αρχών, την άμεση συνεργασία μεταξύ των δημόσιων αρχών και των παρόχων υπηρεσιών και την άμεση πρόσβαση των δημόσιων αρχών σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία. Ως εκ τούτου, οι έρευνες αποτελματώνονται, εγκλήματα μένουν ατιμώρητα, τα θύματα προστατεύονται με λιγότερο αποτελεσματικό τρόπο, και οι πολίτες της ΕΕ αισθάνονται λιγότερο ασφαλείς. Η εκτίμηση επιπτώσεων εντοπίζει τρία προβλήματα: 1. Στο πλαίσιο των υφιστάμενων διαδικασιών δικαστικής συνεργασίας απαιτείται υπερβολικά πολύς χρόνος για την πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία σε διασυννοριακό επίπεδο, κάτι που καθιστά την έρευνα και τη δίωξη λιγότερο αποτελεσματικές. 2. Οι ανεπάρκειες στη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών και των δημόσιων αρχών δημιουργούν κωλύματα για την αποτελεσματικότητα των ερευνών και των διώξεων. 3. Τα προβλήματα στον καθορισμό της δικαιοδοσίας μπορούν να δυσχεράνουν την αποτελεσματική διασυννοριακή έρευνα και δίωξη.	
Τι πρέπει να επιτευχθεί;	
Ο γενικός στόχος είναι να διασφαλιστεί η αποτελεσματική έρευνα και δίωξη των εγκλημάτων στην ΕΕ με τη βελτίωση της διασυννοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία μέσω της ενίσχυσης της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις και της προσέγγισης των κανόνων και των διαδικασιών. Υπάρχουν τρεις ειδικοί στόχοι: 1. μείωση των καθυστερήσεων στη διασυννοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία· 2. διασφάλιση της διασυννοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία, εκεί όπου αυτή είναι επί του παρόντος ανεπαρκής· 3. βελτίωση της ασφάλειας δικαίου, της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της διαφάνειας και της λογοδοσίας.	
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);	
Δεδομένου ότι η υπό εξέταση πρωτοβουλία αφορά διασυννοριακά ζητήματα, τα προβλήματα τα οποία αφορά δεν μπορούν να επιλυθούν από μεμονωμένα κράτη μέλη της ΕΕ. Επιπλέον, δεδομένης της ποικιλομορφίας των νομικών προσεγγίσεων, του αριθμού των τομέων πολιτικής (ασφάλεια, ποινικό δίκαιο, θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων, οικονομικά θέματα) και του ευρέος φάσματος των ενδιαφερομένων μερών, το ενωσιακό επίπεδο αποτελεί το πλέον κατάλληλο επίπεδο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν. Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ θα διευκολύνει επίσης τη συνεργασία με τρίτες χώρες, ιδίως τις ΗΠΑ· η παράμετρος αυτή είναι σημαντική, καθώς η ανάγκη πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία σε διεθνές επίπεδο συχνά υπερβαίνει τα σύνορα της ΕΕ.	
B. Λύσεις	
Ποιες είναι οι επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή; Αν όχι, για ποιον λόγο;	
Επιλογή Α: μη νομοθετική δράση (δηλαδή πρακτικά μέτρα για τη βελτίωση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών και την εντατικοποίηση της άμεσης συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων αρχών και των παρόχων υπηρεσιών) Επιλογή Β: επιλογή Α + διεθνείς συμφωνίες Επιλογή Γ: η επιλογή Β + νομοθεσία άμεσης συνεργασίας (ευρωπαϊκή εντολή υποβολής στοιχείων + πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων)	

Επιλογή Δ: επιλογή Γ + νομοθεσία άμεσης πρόσβασης Η επιλογή Δ είναι η προτιμώμενη επιλογή, τόσο από άποψη ποιότητας όσο και από άποψη κόστους και οφέλους.
Ποιες είναι οι απόψεις των οικείων ενδιαφερόμενων μερών; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή; Πραγματοποιήθηκαν εκτενείς διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη για διάστημα μεγαλύτερο από 18 μήνες. Οι δημόσιες αρχές στις χώρες της ΕΕ τόνισαν τα ακόλουθα βασικά ζητήματα: το χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη διεκπεραίωση αιτήματος, την έλλειψη αξιόπιστης συνεργασίας με τους παρόχους υπηρεσιών, την έλλειψη διαφάνειας και, για ερευνητικά μέτρα, την ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά τη δικαιοδοσία. Οι πάροχοι υπηρεσιών και ορισμένες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών δήλωσαν ότι η ασφάλεια δικαίου είναι ουσιαστικής σημασίας ώστε να καθίσταται δυνατή η άμεση συνεργασία με τις δημόσιες αρχές και ότι πρέπει να αποφεύγονται οι συγκρούσεις νόμων. Ορισμένες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών τάχθηκαν κατά της νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την άμεση συνεργασία· αντ' αυτού, εξέφρασαν προτίμηση για τη βελτίωση των διαδικασιών αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής.
Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής
Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (εάν υπάρχουν, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Η πρωτοβουλία αναμένεται να καταστήσει τις έρευνες και τις διώξεις πιο αποτελεσματικές και αποδοτικές, να βελτιώσει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία, να διασφαλίσει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και να ενισχύσει την εμπιστοσύνη στην ψηφιακή ενιαία αγορά βελτιώνοντας την ασφάλεια και μειώνοντας την αντίληψη περί ατιμωρησίας για τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν σε δικτυωμένες συσκευές ή μέσω αυτών.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (εάν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Το κόστος είναι διοικητικό και οφείλεται στη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και στην εκτέλεση της προτιμώμενης επιλογής από τις χώρες της ΕΕ και στη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών: • Το εφάπαξ κόστος εκτιμάται σε 3,3 εκατ. EUR για τις χώρες της ΕΕ και σε 1,7 εκατ. EUR για τους παρόχους υπηρεσιών. • Η προτιμώμενη επιλογή δεν θα δημιουργήσει επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Αντιθέτως, θα δημιουργήσει επαναλαμβανόμενη εξοικονόμηση η οποία εκτιμάται σε πάνω από 7,1 εκατ. EUR ετησίως για τα κράτη μέλη και πάνω από 4,3 εκατ. EUR ετησίως για τους παρόχους υπηρεσιών.
Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα; Η ασφάλεια δικαίου και η τυποποίηση των διαδικασιών, που θα ελαφρύνουν τον διοικητικό φόρτο και θα ευνοήσουν την ανταγωνιστικότητα, αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις για τις ΜΜΕ.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικητικές αρχές; Η προτιμώμενη επιλογή αναμένεται να έχει αρχικό κόστος εφαρμογής, το οποίο θα αντισταθμιστεί μακροπρόθεσμα από την εξοικονόμηση στις επαναλαμβανόμενες δαπάνες. Οι εθνικές αρχές θα πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες διαδικασίες και να καταρτιστούν. Ωστόσο, μακροπρόθεσμα οι αρχές θα επωφεληθούν από τον εξορθολογισμό και την κεντρική διαχείριση, την επιπρόσθετη κατάρτιση και το σαφές νομικό πλαίσιο που θα διέπει τα αιτήματα για πρόσβαση σε δεδομένα, στοιχεία που αναμένεται να αποφέρουν οφέλη από την άποψη της αποτελεσματικότητας. Ομοίως, καθώς η προτιμώμενη επιλογή θα ελαττώσει την πίεση στους διαύλους δικαστικής συνεργασίας, αναμένεται να σημειωθεί μείωση στον αριθμό αιτημάτων τα οποία οι χώρες θα καλούνται να διεκπεραιώνουν.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να προσαρμοστούν στο νέο νομοθετικό πλαίσιο δημιουργώντας νέες διαδικασίες, εκπαιδεύοντας το προσωπικό τους και, ενδεχομένως, ορίζοντας νομίμους εκπροσώπους. Η εφαρμογή πρακτικών μέτρων, ενώ δεν είναι υποχρεωτική, ενδέχεται να δημιουργήσει ορισμένες **δαπάνες**. Οι πάροχοι υπηρεσιών ενδέχεται να δέχονται περισσότερα αιτήματα, με αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους συμμόρφωσης. Ωστόσο, η θέσπιση εναρμονισμένου πλαισίου θα μπορούσε να μειώσει τον φόρτο για τους παρόχους που επί του παρόντος ανταποκρίνονται στα αιτήματα για δεδομένα που δεν αφορούν περιεχόμενο, τα οποία πρέπει να αξιολογούν σύμφωνα με τη διαφορετική νομοθεσία όλων των κρατών μελών.

Η αύξηση της αποτελεσματικότητας των ερευνών που συνεπάγονται τη διασυννοριακή πρόσβαση σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία θα έχει θετικές **κοινωνικές επιπτώσεις**, μεταξύ των οποίων η πιθανή μείωση του εγκλήματος μέσω της αύξησης της αποτροπής.

Η προτιμώμενη επιλογή περιλαμβάνει επαρκείς **εγγυήσεις** ώστε να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα που περιλαμβάνει είναι πλήρως συμβατά με τα **θεμελιώδη δικαιώματα**.

Δεν εντοπίστηκαν σημαντικές **περιβαλλοντικές επιπτώσεις**.

Αναλογικότητα;

Η προτιμώμενη επιλογή θα εισαγάγει κανόνες και διαδικασίες για τη βελτίωση της διασυννοριακής πρόσβασης σε ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία για τις εθνικές δικαστικές αρχές, με ρητές εγγυήσεις οι οποίες στηρίζονται στα κριτήρια της αναγκαιότητας και της **αναλογικότητας**.

Δεν θα επιβάλει δυσανάλογες υποχρεώσεις στον ιδιωτικό τομέα (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) ή στα φυσικά πρόσωπα. Αντιθέτως, θα εισαγάγει μια σειρά μέτρων που αναμένεται να αποφέρουν ουσιαστικά υλικά και άυλα **οφέλη**.

Η προτιμώμενη επιλογή δεν υπερβαίνει ό,τι είναι αναγκαίο για την επίλυση του αρχικού προβλήματος και την **επίτευξη των καθορισμένων στόχων** της πρωτοβουλίας.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει την υλοποίηση της πρωτοβουλίας για να εκτιμήσει κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι πολιτικής. Αυτή η **αξιολόγηση** θα πρέπει να πραγματοποιηθεί **5 έτη** μετά τη λήξη της προθεσμίας για την εφαρμογή της νομοθετικής πράξης, προβλέποντας, ως εκ τούτου, την πάροδο επαρκούς χρονικού διαστήματος ώστε να είναι ουσιαστική η αξιολόγηση της νομοθεσίας και της πρακτικής σ' όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.